

Evropska
komisija

Deset let

nagrade za

dostopno mesto

Primeri dobre prakse za večjo
dostopnost v mestih EU

#EUACCESSCITY

Deset let

nagrade za dostopno mesto

Ávila, Španija

© Shutterstock

Z nagrado za dostopno mesto za leto 2020 proslavljamo tudi njeno deseto obletnico. Ta mejnik je prava priložnost, da se spomnimo, po čem so izstopala zmagovalna mesta v prejšnjih letih.

Ta mesta so različno velika, ležijo v različnih državah in prihajajo iz različnih kulturnih okolij. Nekatera se srečujejo z dodatnimi izzivi, povezanimi z zgodovino in topografskimi značilnostmi, druga pa so sodobnejša.

Kljub temu sta zanje značilni dve očitni lastnosti. Prva je odločna in trajna politična zavezanost, da se zagotovi dostopnost, druga pa so nadaljnja prizadevanja mesta ter organizacij invalidov in starejših oseb, da bi opredelili prednostne naloge in spremljali njihovo izvajanje.

Pretekli zmagovalci dajejo zgled, kako lahko mesta s svojo predanostjo izvajanju teh dveh temeljnih načel omogočijo trajnostno dostopnost in vključenost vsem svojim prebivalcem.

Srečanje mreže nagrade za dostopno mesto

Leta 2018 se je v Lyonu (zmagovalno mesto na natečaju za leto 2018) vzpostavilo in začelo srečanje mreže nagrade za dostopno mesto, od takrat pa število zmagovalnih mest samo še narašča. Ta enodnevni dogodek, ki poveže prejšnje zmagovalce, se organizira v zmagovalnem mestu. Oktobra 2019 je mesto Breda gostilo celodnevni dogodek, namenjen izmenjavi dobrih praks na področju vključujočega turizma, gostinstva ter dostopnosti kulturnih in prostoračasnih dejavnosti. Na dogodku so si predstavniki 20 mest in lokalnih organizacij izmenjali informacije o svojih nagrajenih pobudah v zvezi z dostopnostjo. Udeleženci so nato obiskali štiri zgodovinske znamenitosti v Bredi, med tem pa so se lahko prepričali o dostopnosti javnega prevoza ter športnih in prostoračasnih dejavnosti.

Lyon, Francija

© Shutterstock

Nagrada za dostopno mesto deset zmagovalnih mest:

2011 – Ávila, Španija

2012 – Salzburg, Avstrija

2013 – Berlin, Nemčija

2014 – Göteborg, Švedska

2015 – Borås, Švedska

2016 – Milano, Italija

2017 – Chester, Združeno kraljestvo

2018 – Lyon, Francija

2019 – Breda, Nizozemska

2020 – Varšava, Poljska

**Zemljevid
zmagovalnih
mest:**

Zemljevid EU v letu
2020

2011

Ávila, Španija

Otipni model obzidja Ávile

© Mesto Ávila

Prvi zmagovalec na natečaju za nagrado za dostopno mesto je bilo srednjeveško mesto Ávila, ki je žirijo navdušilo s svojim celovitim pristopom k dostopnosti.

Leta 2002 je mesto pripravilo poseben akcijski načrt za dostopnost v Ávili, ki je bil izhodišče za preoblikovanje starega mestnega jedra, da bi bilo dostopno invalidom.

Mestni svet obravnava dostopnost kot osrednje vprašanje, ki je vključeno v vsa področja dejavnosti, med drugim v načrtovanje mesta, gradnjo, komunikacijo in promet. Lokalni invalidi sodelujejo v celotnem procesu načrtovanja mesta za vse in vključevanja dostopa do zaposlovanja, kulture in prostočasnih dejavnosti.

Leta 2007 je mesto tudi vzpostavilo namenski oddelek za dostopnost, ki je pristojen za ocenjevanje in analizo ravni dostopnosti po vsem mestu, osredotoča pa se predvsem na potrebe lastnikov podjetij.

Odkar je Ávila osvojila nagrado, se še naprej osredotoča na odpravljanje ovir, da bi zagotovila ustrezne življenjske razmere v mestu.

Pobude zajemajo razvoj zaposlitvenih možnosti za invalide, da bi se zmanjšala njihova odvisnost in spodbudilo samostojno življenje.

Med prednostnimi nalogami so bile tudi izboljšave grajenega okolja, komuniciranja in prometa, vključno z nadaljnjimi posodobitvami dostopnosti javnega prevoza in finančno podporo za vzdrževanje voznega parka dostopnih taksijev.

Mesto je tudi proučilo svojo ponudbo za turiste invalide, tako da je zbralo informacije o dostopnih poteh, vodenih ogledih in drugih vidikih, vključno z informacijami, na voljo v nadomestnih oblikah.

Dostop do karmeličanskega samostana sv. Terezije

© Mesto Ávila

„Nagrada za Ávilo je bila potrditev, da smo na pravi poti do mesta za vse ljudi.“

Župan Ávile

2012

Salzburg, Avstrija

Ocenjevanje postopnega načrta

© Mesto Salzburg

Avstrijski Salzburg je bilo zmagovalno mesto leta 2012. Izbrano je bilo zaradi svoje dolgoletne zavezanosti, skladnega pristopa in odličnih rezultatov pri zagotavljanju dostopnosti z neposrednim sodelovanjem invalidov.

Takratne pobude za izboljšanje dostopnosti v Salzburgu so vključevale tipne sisteme za orientacijo in usmerjanje za slepe pešce, dostopen javni prevoz s subvencioniranimi potovanji, brezplačen dostop do parkirnih mest za voznike invalide in programe za povečanje samozavesti starejših za obisk mesta.

Mesto je od leta 2012 nadaljevalo prizadevanja za izboljšanje dostopnosti z več projekti, med drugim s pobarvanko za otroke s pozitivnimi in vključujočimi ilustracijami invalidnih otrok.

Eden pomembnejših novih dosežkov je tako imenovani *Etappenplan* (večfazni načrt), ki se je začel izvajati leta 2016. Cilj načrta je sprejeti ukrepe za uresničevanje ciljev in smernic, opredeljenih v Konvenciji Združenih narodov o pravicah invalidov. Projekt vključuje invalide in zunanje strokovnjake, na primer z Inštituta za človekove pravice Univerze v Salzburgu.

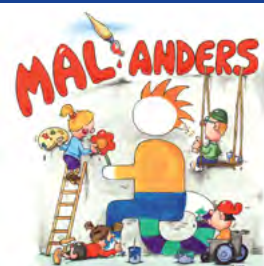
Etappenplan je razdeljen na šest področij ukrepanja, za katera je odgovorno mesto Salzburg:

- izobraževanje,
- zaposlovanje,
- zdravstvo in socialne zadeve,
- načrtovanje in stanovanja,
- mobilnost in javni prevoz,
- prostočasne dejavnosti in kultura.

Po enem letu je mesto izvedlo oceno načrta, v kateri je zbralo prispevke invalidov, da bi opredelilo naslednje korake, ki bi temeljili na dosedanjem napredku, doseženem z načrtom.

„Z nagrado za dostopno mesto se je še bolj okrepila ozaveščenost o dostopnosti v Salzburgu. Nagrada nam je olajšala tudi izvajanje veliko drugih ukrepov.“

Sabine Neusüß, predstavnica invalidov, mesto Salzburg

Pobarvanka s pozitivnimi podobami invalidnosti

© Mesto Salzburg

2013

Berlin, Nemčija

Berlin, Nemčija

© Shutterstock

Berlin je prejel prvo nagrado leta 2013 za strateške in vključujoče politike v zvezi z dostopom, ki zajemajo vse vidike mestnega življenja in so pomemben del tako političnih kot proračunskih okvirov mesta.

Mesto si je zaslužilo pohvalo tudi zaradi inovativnih pristopov k dostopnosti, kot je spletišče www.mobidat.net, ki je namenjeno osebam s senzornimi okvarami, gibalno oviranostjo in kognitivnimi motnjami. Zajema zbirko podatkov z 31 000 vnosi, ki zagotavljajo informacije o dostopnosti najrazličnejših objektov po vsem mestu.

Berlin si še naprej prizadeva, da bi postalo bolj mobilno, varno in okolju prijazno mesto.

Berlinski zakon o mobilnosti, ki je začel veljati poleti 2018, je prvi tovrstni zakon v Nemčiji. Pri njegovi pripravi so sodelovali združenja za mobilnost, okrožja, odgovorni oddelki senata in predstavniki deželnega zbora.

Berlinski zakon o mobilnosti zagotavlja vsem – tako starim kot mladim, invalidom in drugim – varno in neodvisno mobilnost. Predmestja in metropolitansko območje Berlin-Brandenburg bodo bolje povezani z avtobusnimi in železniškimi povezavami ter kolesarskimi potmi. Predvidoma bo postalo dostopnih tudi več območij, do katerih je trenutno težko dostopati brez avtomobila.

Berlin si je postavil cilj, da bo dostopen in da bo odpravil ovire. Eno od ključnih orodij za uresničevanje tega cilja je okrogla miza z naslovom Mesto brez ovir. Vodi jo sekretar za promet, povezuje pa deležnike iz vlade, podjetij in organizacij za invalide. Cilj okrogle mize je doseči dogovor o prednostnih nalogah in pobudah za okrepitev dostopnosti Berlina na več področjih, vključno s turizmom, hoteli in restavracijami, industrijo, trgovino in prometom.

Berlinska uredba o mobilnosti je začela veljati poleti 2018

© Mesto Berlin

„Berlin je z nagrado za dostopno mesto dobil precej mednarodne pozornosti in še naprej sodeluje v intenzivnih izmenjavah z drugimi evropskimi mesti, da bi izboljšal dostopnost.“

Ingmar Streese, stalni sekretar za promet, mesto Berlin

2014

Göteborg, Švedska

Göteborg, Švedska

© Shutterstock

Leta 2014 je žirija ugotovila, da ima Göteborg jasen politični cilj zagotoviti, da bo mesto dostopno za vse.

V okviru te zaveze so morali vsi organi javne uprave in podjetja predložiti evidence o javnih stavbah in prostorih, ki so jih uporabljali, da bi se ocenila dostopnost.

V evidenco so morale biti vključene vse javne stavbe in prostori v Göteborgu. Zajete so bile šole, stanovanja za starejše, muzeji, knjižnice, športni objekti in igrišča.

Mestni svet se je tako zavezal k „celovitemu in obsežnemu spremljanju napredka v zvezi z dostopnostjo v mestu“.

Po letu 2014 je Göteborg uvedel najrazličnejše novosti. Te vključujejo pobude za izboljšanje dostopa do muzejev in začasni ali „pop-up“ studio, ki bi zaposlenim v mestu omogočil, da na lastni koži izkusijo izzive, povezane z invalidnostjo. Mesto je izvedlo tudi projekt snemanja, da bi spodbudilo invalide k beleženju vtisov o področjih, ki jih je treba izboljšati.

Glede na indeks trajnostnih destinacij po svetu (*GDS Index*) je Göteborg najbolj trajnostna destinacija na svetu. Dostopnost je ključni del tega indeksa.

Mesto je razvilo tudi aplikacijo, da bi zagotovilo več priložnosti za udeležbo invalidov na kulturnih dogodkih na mestnih prizoriščih.

Aplikacija, ki je bila uvedena leta 2017, zagotavlja živo vizualno tolmačenje in tolmačenje v znakovnem jeziku med dogodki. V aplikacijo je vgrajena indukcijska zanka, ki omogoča ojačanje zvoka.

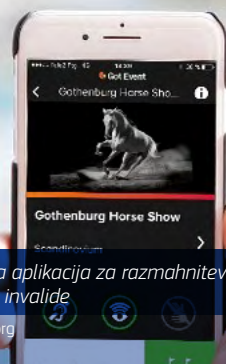
Vključuje tudi informacije, na primer o tem, kako priti do prizorišča, poiskati pomoč na kraju samem in kje so stranišča, restavracije in drugi objekti.

„Za Göteborg je bila nagrada potrditev, da smo na pravi poti.“

Maria Bernström Printz, vodja razvoja za dostopnost, mesto Göteborg

Razvita je bila aplikacija za razmahnitev priložnosti za invalide

© Mesto Göteborg

2015

Borås, Švedska

Borås, Švedska

© Shutterstock

Mesto Borås je leta 2015 naredilo vtis na žirijo z jasno in dolgoletno politično zavezanostjo konceptu „Borås – dostopen za vse“. Zavzemalo se je za standarde glede dostopnosti, ki so bili strožji od pravnih norm, in zagotovilo je subvencije za dostopnost zasebnih stanovanj, da bi imeli invalidi enake možnosti za samostojno življenje.

Mesto je zavezano zagotavljanju dostopnosti mestnega okolja za vse, ne glede na invalidnost ali starost. Zbralo je zbirko podatkov o dostopnosti, ki je na voljo v lahko berljivi različici in v različici s sintezo govora. Spletišče in bilten mesta sta povezana tudi s telefonsko storitvijo za osebe, ki potrebujejo podporo.

Odkar je mesto Borås osvojilo prvo nagrado, še naprej dobro opravlja svoje delo na različnih področjih mestnega življenja. To delo med drugim vključuje razširitev pločnikov in izboljšanje dostopnosti do parkov, pa tudi povečanje števila dostopnih naravnih okolij.

Mesto si prizadeva, da bi bilo njegovo spletišče dostopnejše, in sicer tako, da bi bilo na voljo tudi v drugih oblikah.

Mestne knjižnice so tudi povečale število knjig, ki so na voljo v preprostem jeziku, in uvedle mirna območja.

Izvajati so se začela usposabljanja za krepitev ozaveščenosti strokovnjakov, ki delajo za mesto. Na njih se obravnavajo Konvencija Združenih narodov o pravicah invalidov, alternativne oblike komuniciranja in smernice za sporazumevanje z invalidi.

Še ena ključna pobuda je vključevala usposabljanje, namenjeno osebam z intelektualno oviro, da bi se jih seznanilo s pravicami, ki jih imajo.

Razširitev usmerjevalnih tlakovcev v mestnem jedru Boråsa

© Mesto Borås

„S tem priznanjem se je nedvomno povečala prepoznavnost trdega dela, ki ga je opravilo mesto. Najpomembneje pa je, da nas je motiviralo ostati na pravi poti in spodbudilo druge, da si prizadevajo za izboljšanje dostopnosti na drugih področjih.“

Herawati Nowak in Lena Mellblad, svetovalca za invalidnost, mesto Borås

2016

Milano, Italija

Slovesna otvoritev vključujočega dostopnega parka Villa Finzi

© Mesto Milano

Milano je leta 2016 prejel priznanje za jasno zavezanost in širok pristop k zagotavljanju dostopnosti.

Leta 2011 je Milano sprejel načela Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov. Hkrati se je zavezal, da bo razvil novo kulturo dostopnosti in strateški, celostni pristop k zagotavljanju „mesta za vse“.

Od takrat je mesto prednostno obravnavalo specifične izboljšave dostopa v tekočem triletnem programu javnih gradenj in v skladu s tem oblikovalo svoj proračun.

Odkar je mesto leta 2016 osvojilo nagrado, je izvedlo mnogo pobud. Ena izmed njih je ustanovitev skupine strokovnjakov za univerzalno oblikovanje, ki se je osredotočila na to, da bi bili športni objekti v mestu dostopni za vse. V okviru te pobude je nato mesto izvedlo še precej prenov in nadgradenj. Zdaj imajo na primer vsi bazeni v mestu ob robu bazena dvigala za invalide.

V strateškem načrtu mesta (PEBA) je opredeljena dolgoročna zaveza k celoviti dostopnosti. Spodbujajo se tudi načela univerzalnega oblikovanja za vse vključene v oblikovanje in gradnjo mestnih površin.

Mesto je tudi racionaliziralo postopek načrtovanja v zvezi z zahtevami za dostopnost, da bi bile učinkovitejše.

Drugi najnovejši dosežki vključujejo dostopne parke in igrala; zaposlitvene možnosti za invalide; pilotni projekt za izboljšanje dostopnosti podjetij; več dostopnega javnega prevoza in spodbujanje dostopnih hotelskih sob.

„Nagrada je bila nedvomno priznanje mestu za delo, opravljeno po vključujočem pristopu, predvsem pa je bila spodbuda, da nadaljujemo po začetni poti in da naredimo še več in še bolje.“

Mesto Milano

Dostopna oprema za igrišče, park Indro Montanelli

© Mesto Milano

2017

Chester, Združeno kraljestvo

Nova avtobusna vozlišče

© Mesto Chester

Chester je bilo zmagovalno mesto leta 2017. Žirija je bila navdušena nad odločenostjo mesta, da bo zgodovina mesta postala dostopna vsem. Chester se je osredotočil na to, da invalidnim obiskovalcem v čim večjem možnem obsegu omogoči dostop do arhitekturno zahtevne srednjeveške infrastrukture.

Mesto zagotavlja tudi prilagojena stranišča „Changing Places“ za invalide, ki zaradi hude ali zapletene invalidnosti sicer morda ne bi mogli obiskati mestnega središča.

Chester ima povsem dostopen avtobusni vozni park, vsi mestni taksiji pa morajo biti dostopni za invalidske vozičke in vključevati naprave, kot so indukcijske zanke.

Chester po osvojitvi nagrade še naprej uvaja izboljšave na področju dostopnosti. Eden od pomembnejših dosežkov je nova avtobusna prestopna postaja, ki je bila načrtovana na podlagi posvetovanj s forumom za dostop invalidov v podjetjih, h katerim je prispevalo 15 lokalnih in regionalnih organizacij za invalide.

V sklopu avtobusne prestopne postaje je bil uveden tudi vodnik za dostopnost, da bi lahko invalidi, njihovi skrbniki in družinski člani sprejemali informirane odločitve in načrtovali svoj obisk.

Maja 2017 se je odprl Storyhouse – knjižnica, gledališče, kino in središče skupnosti. Vsako leto ponuja več kot 2 000 dejavnosti za lokalne marginalizirane skupine, vključno z dogodki, ki so primerni za avtiste, ter predavanji za izolirane in starejše skupnosti.

Vsi dogodki središča Storyhouse so dostopni invalidom. Veliko članov osebja se je udeležilo usposabljanja in mentorstva na področju demence.

Izboljšave javnih objektov so koristile tudi uporabnikom invalidskih vozičkov, lastnikom psov vodnikov in uporabnikom bele palice.

Izboljšane pešpoti

© Mesto Chester

„Prva nagrada leta 2017 je bila naš vir navdiha, da smo storili še več za izboljšanje življenja invalidov in starejših. Ponosno lahko rečemo, da sta dostopnost in vključenost še vedno v središču prednostnih nalog Sveta.“

Clr Val Armstrong, Svet za zahodni Cheshire in Chester

2018

Lyon, Francija

Lyon, Francija

© Shutterstock

Francosko mesto Lyon, ki je prvo nagrado prejelo leta 2018, se je odločilo, da bo dostopnost obravnavalo kot medsektorsko vprašanje in da bo precej vložilo v vključujoče okolje brez ovir.

Lyon v okviru dveh tem, in sicer fizične dostopnosti in dostopa do mestnega življenja, izvaja program, ki se je začel leta 2016, trajal pa bo do leta 2024.

Zagon za izboljšanje dostopnosti usklajuje pristojni v mestnem svetu. Pristojni poroča generalnemu sekretariatu sveta in združuje pobude iz vseh 14 oddelkov mestnega sveta, vključno s kulturo, izobraževanjem, športom, podporo za otroke in javnimi površinami.

Prednostne naloge je določil posvetovalni organ, ki je sestavljen iz izvoljenih predstavnikov in uradnikov iz mesta, ter 62 lokalnih združenj, ki zastopajo invalide in starejše.

Storitev Optiguide zagotavlja informacije in individualno pomoč na domu, da lahko invalidi neodvisno uporabljajo javni prevoz.

Konec leta 2017 je Lyon objavil vodnik o dostopnosti za ekipo mesta, ki upravlja gradnje.

Leta 2019 je mesto objavilo tudi vodnik o dostopni kulturi, ki je namenjen splošni javnosti. Vodnik je bil pripravljen na podlagi posvetovanj z združenji invalidov v okviru mestne komisije za dostopnost in 28 kulturnimi organizacijami, ki so vključene v listino mesta za sodelovanje na področju kulture.

V skladu z načrti mesta bo do leta 2024 dostopnih skoraj 700 stavb in javnih prostorov.

„Osvojitve nagrade je mestu Lyon v velik ponos, pomeni pa tudi veliko odgovornost, da bo mesto še naprej vredno tega krasnega priznanja za vsa prizadevanja na področju fizične dostopnosti, pa tudi dostopnosti do celotnega mestnega življenja.“

Thérèse Rabatel, delegatka za enakost spolov in invalide

Vodnik za dostopno kulturo

© Mesto Lyon

La ville comme on l'aime, inclusive

2019

Breda, Nizozemska

Študenti predstavljajo zamisli za boljši prevoz invalidnih športnikov na srečanju Izživi mesta

© Mesto Breda

Žiriji je bil všeč predvsem celosten pristop Brede k odpravljanju ovir za dostopnost. Mesto ima štirileten načrt (2018–2021) za oblikovanje okolja, v katerem je dostopnost pravilo, ne izjema.

Platforma „Breda za vse“ je združila predstavnike mesta, turizma in izobraževanja ter organizacije invalidov. Eden od ciljev platforme „Breda za vse“ je spremeniti mesto v najboljše mesto za dostopen turizem.

Breda uporablja načela Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov in je zavezana, da bo postala zgled načel Združenih narodov.

Breda je od osvojitve nagrade dosegla velik napredek. Junija 2019 je lokalni izvršni odbor (*College van burgemeester en wethouders*) sprejel nove načrte, ki so bili pripravljeni na podlagi posvetovanj s strokovnjaki in organizacijami invalidov.

V naslednjih nekaj letih se bo mesto usmerilo zlasti v zagotavljanje dostopnejših prostora dejavnosti.

To vključuje kavarne, restavracije, trgovine ter športne in kulturne dogodke. Organizirajo se tudi tečaji usposabljanja za osebje v gostinskem in maloprodajnem sektorju.

Doslej je bil pristop mesta k dostopnosti osredotočen predvsem na osebe s telesno oviro, od leta 2019 pa je razširilo svoja prizadevanja na osebe z intelektualno oviro ali skrito motnjo, na primer z avtizmom. Večjo pozornost je namenilo tudi informacijam, ki so dostopne osebam z nizko stopnjo pismenosti.

Od leta 2019 je Breda zavezana k usmerjenosti v dostopnost in vključenost v vsakem novem občinskem načrtu, k njemu pa prispevajo tudi strokovni svetovalci, ki imajo naziv „posebni uradnik za dostopno mesto“.

18 organizacij iz Brede podpisuje t. i. „Lokalni sporazum o dostopnosti“, zavezo, da bo Breda postala resnično dostopna in vključujoča

© Mesto Breda

„Ponosni smo na nagrado. Hkrati pa se zavedamo, da je od nas samih odvisno, ali bomo začasno pozornost ob zmagi prenesli v prihodnji trajnostni razvoj.“

Miriam Haag, podžupanja Brede

2020

Varšava, Poljska

Varšava, Poljska

© Shutterstock

Žirija je izbrala Varšavo za zmagovalno mesto leta 2020, ker je v zadnjih desetih letih dosegla izjemen napredek in ker je celotno mesto močno zavezano k temu, da bi izboljšalo življenje svojih prebivalcev invalidov.

Varšava je za izhodišče uporabila načela univerzalnega oblikovanja in sprejela akcijski načrt s poudarkom na informacijah, delovnih mestih, izobraževanju, družbi in infrastrukturi.

Vloga predstavnika za dostopnost je ključna pri zagotavljanju, da so trajnostne izboljšave izvedene v celotnem mestu.

Varšava priznava, da mora storiti še veliko, in pripravila je načrt za stalno proračunsko podporo na področju dostopnosti v prihodnjih letih.

Redno se spremlja in ocenjuje uspešnost ukrepov za izboljšanje dostopnosti v predhodnih letih. Nadaljnji koraki se načrtujejo na podlagi rezultatov teh ocen in določijo se jasni kazalniki, na podlagi katerih se ocenijo prihodnje pobude.

Jasni in celoviti standardi glede dostopnosti pomagajo zagotoviti, da bo zaradi visokokakovostnih načrtov in izdelave v okviru vseh gradbenih projektov v mestu raven dostopnosti zadovoljiva.

Nova strategija Varšave do leta 2030 je usmerjena v prihodnost in bo imela dolgoročen vpliv tako na prostorski kot družbeni razvoj v mestu. Prednostne naloge zajemajo dostop do osnovnega in preventivnega zdravstvenega varstva, boljše socialno varstvo in javne storitve, vključno z e-oskrbo in e-dostopnostjo (informacijski sistem) za invalide.

Eden od specifičnih ciljev je odpraviti preostale arhitekturne ovire. Pobude za uresničitev tega cilja vključujejo namestitve dvigal ob zgodovinskih znamenitostih, na primer ob cesti Łazienkowska, in prenovo javnih trgov.

„Varšava si je več let prizadevala, da bi osvojila nagrado za dostopno mesto. Vsi smo se naučili, kakšna bi morala biti sodobna metropola, da lahko v njej vsi prebivalci udobno živijo in delajo. Ni v naravi našega mesta, da bi kogar koli izključili.“

Rafał Trzaskowski, župan Varšave

Reka Visla v Varšavi

© Shutterstock

Stik z EU

Osebnost

Po vsej Evropski uniji je na stotine informacijskih točk Europe Direct. Naslov najbližje lahko najdete na spletni strani: europa.eu/european-union/contact_sl

Po telefonu ali elektronski pošti

Europe Direct je služba, ki odgovarja na vaša vprašanja o Evropski uniji. Nanjo se lahko obrnete:

- s klicem na brezplačno telefonsko številko: 00 800 6 7 8 9 10 11 (nekateri ponudniki lahko klic zaračunajo),
- s klicem na navadno telefonsko številko: +32 22999696 ali
- po elektronski pošti s spletne strani: europa.eu/european-union/contact_sl

Iskanje informacij o EU

Na spletu

Informacije o Evropski uniji v vseh uradnih jezikih EU so na voljo na spletišču Europa:

europa.eu/european-union/index_sl

Publikacije EU

Brezplačne in plačljive publikacije EU lahko prenesete s publications.europa.eu/sl/publications ali jih tam naročite. Za več izvodov brezplačnih publikacij se obrnite na Europe Direct ali najbližjo informacijsko točko (europa.eu/european-union/contact_sl).

Zakonodaja EU in drugi dokumenti

Do pravnih informacij EU, vključno z vso zakonodajo EU od leta 1952 v vseh uradnih jezikovnih različicah, lahko dostopate na spletišču EUR-Lex: eur-lex.europa.eu

Odprti podatki EU

Do podatkovnih zbirk EU lahko dostopate na portalu odprtih podatkov EU (data.europa.eu/euodp/sl). Podatke lahko brezplačno prenesete in uporabite tudi v komercialne namene.

Luxembourg: Urad za publikacije Evropske unije, 2020

© Evropska unija, 2020

Ponovna uporaba je dovoljena z navedbo vira.

Politiko ponovne uporabe dokumentov Evropske komisije ureja Sklep 2011/833/EU (UL L 330, 14.12.2011, str. 39).

Za vsako uporabo ali reprodukcijo fotografij ali drugega gradiva, ki ni zaščiten z avtorskimi pravicami EU, je treba pridobiti dovoljenje neposredno od imetnikov pravic.

Naslovnica: © Shutterstock, 2019

Print ISBN 978-92-76-19488-0 doi:10.2767/904656
KE-02-20-422-SL-C

PDF ISBN 978-92-76-19467-5 doi:10.2767/318846
KE-02-20-422-SL-N

Urad za publikacije
Evropske unije